

4H

22

**Mäntyharjun 4H-yhdistys
Toimintasuunnitelma 2022
94. toimintavuosi**

4H on lapsia ja nuoria varten

4H on olemassa lapsia ja nuoria varten. Teemme työtä, jotta jokainen suomalainen lapsi ja nuori löytää omat vahvuutensa ja kiinnostuksen kohteensa, ja ettei yksikään lapsi ja nuori jäisi syrjään yhteiskunnasta. 4H-toiminnan sisällöt ja tekeminen tarjoavat 2020-luvulla konkreettisia vastauksia moniin yhteiskunnan haasteisiin. Toimintamme on ajankohtaisempaa kuin koskaan.

4H-nuorisotyö perustuu vahvaan paikalliseen toimintaan. Käytännön nuorisotyötä tehdään 200 paikallisyhdistyksessämme eri puolilla Suomea. Yhdistykset ovat olemassa järjestön jäseniä, perheitä ja paikallisyhteisöjä varten. Suomen 4H-liiton tehtävä on toimia työn mahdollistajana tarjoamalla tukea ja palveluja, jotka auttavat yhdistyksiä onnistumaan työssään.

4H-nuorisotyön ydinsisältö kiteytyy *Kolme askelta työelämään* -toimintamallissa. Ryhmätoiminnassa sekä koulutuksissa ja kursseilla opitut tiedot ja taidot luovat pohjan työelämätaitojen kehittymiselle, työllistymiselle ja yrittäjyydelle. Yrittäjyys- ja työelämäkasvatuksella voi olla merkittävä vaikutus nuorten tulevaisuuteen, mikäli se aloitetaan riittävän varhaisessa vaiheessa.

Jokaisella nuorella tulisi olla mahdollisuus ensimmäisiin, onnistuneisiin työelämäkokemuksiin. Toimintamme kohderyhmänä ovatkin painotetusti alle 18-vuotiaat, erityistä huomioita kiinnitämme 9.-luokan päättäviin nuoriin. Tästä hyvänä esimerkkinä on Ysit töihin -toiminta, joka on muutaman vuoden aikana laajentunut lähes 80 kunnan alueelle.

Epävarmassa maailmassa on erityisen tärkeää pitää huolta lapsista ja nuorista, joissa on jokaisen kunnan tulevaisuus. 4H:lla voi olla tässä merkittävä rooli. Ajantasaiset tuotteemme ja monipuolinen toimintamme tarjoavat kunnille ratkaisuja lasten harrastamiseen erityisesti vapaa-ajalla, sekä yrittäjyys- ja työelämäkasvatuksen toteuttamiseen.

Tavoittemme on, että 4H on yhä useamman lapsen harrastus, joka perustuu jäsenyyteen. Olemme jatkossakin vahva toimija maaseudulla mutta näemme, että kehityksen suunta vie samaan aikaan kohti taajamia ja kaupunkeja. Parhaat tulokset saavutetaan, kun lasten ja nuorten asioita edistetään yhdessä.

Hyvää toimintavuotta 2022!

Tomi Alakoski
toimitusjohtaja
Suomen 4H-liitto

Valtakunnallisesti vaikuttavaa toimintaa 4H-järjestössä

- 4H-toiminnassa mukana 120 000 lasta ja nuorta
- 44 000 jäsentä, joista nuorisojäseniä 36 826
- 2 900 kerhoa
- 5 000 työllistettyä nuorta
- 3,6 milj. euroa nuorille maksettuja palkkoja
- 1 600 4H-yrittäjää, liikevaihto 2 milj. eur
- Koululaisten metsäpäivät: noin 30 000 lasta ja nuorta metsään 4H:n organisoimana
- Paikallisia 4H-yhdistyksiä noin 200

4H-nuorisotyö Mäntyharjun 4H-yhdistyksessä

4H-nuorisotyö antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden löytää omat vahvuutensa tekemällä oppien. Luomme harrastuksen kautta turvallisen ja vastuullisen polun aktiiviseen ja kestäväan elämäntapaan, työelämään ja yrittäjyyteen. 4H:ssa lapsi ja nuori saa turvallisen ja välittävän harrastusympäristön, aikaa ja kasvua tukevia aikuisia. Tärkeimpiä nuorisotyön muotojamme ovat ryhmätoiminta (kerhot, kurssit, retket, leirit) ja nuorten työkasvatus- ja työllistämistoiminta. Lisäksi yhdistys tekee laajaa kouluyhteistyötä ja tuottaa sisältöä useiden eri toimijoiden tarpeisiin.

4H-toiminnan päämäärä on lasten ja nuorten elämänhallinnan ja työelämään kasvamisen tukeminen sekä yrittäjyyden ja aktiivisen kansalaisuuden vahvistaminen. Yhdistyksemme toteuttama nuorisotoiminta tukee sosiaali- ja terveystalvuluissa ja nuorisopalvuluissa tuotettavia palveluja ja edesauttaa lasten ja nuorten hyvinvointia.

Toimintamme perustana ovat 4H-järjestöjen kansainväliset arvot Head, Hands, Heart ja Health, jotka on käännetty suomeksi sanoilla Harkinta, Harjaannus, Hyvyys ja Hyvinvointi. Ne sisältävät ajatuksen lapsen ajattelun, taitojen ja tunne-elämän tasapainoisesta kehityksestä ja tätä kautta rakentuvasta hyvinvoinnista. 4H:ssa lapset ja nuoret oppivat itse tekemällä aidoissa tilanteissa ja ympäristöissä. Toimintamenetelmämme on tekemällä oppiminen.

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen toiminta-alue on Mäntyharjun kunta.

Kolme askelta työelämään

1. Ryhmätoiminta – arjen taitoja

Ryhmätoiminnan tärkein muoto on 4H-kerho. Kerhoissa lapset oppivat monipuolisesti kestäväan elämäntapaan liittyviä arjen taitoja sekä yritteliään ihmisen perusvalmiuksia. Tärkeitä kerhotoiminnan teemoja ovat luontoon, ruokaan, kädentaitoihin ja eläimiin liittyvät aiheet. Toiminta toteutetaan aidossa ympäristössä (mm. metsä, keittiö) itse tekemällä. Osa kerhoista on perus-4H-kerhoja, osa tietyn teeman mukaan kokoontuvia teemakerhoja, Vuosittain yhdistyksemme tuottaa 10-13 kerhoa eri puolella kuntaa. Osa kerhoista on Suomen harrastamisen mallin mukaisia kerhoja. Kerhoja ohjaa koulutettu toiminnanohjaaja apunaan varttuneita nuoria.

Mäntyharjun 4H järjestää ryhmätoimintaa sekä 4H-jäsenille että avoimena toimintana kaikille ikäryhmään kuuluville. Ryhmätoiminnassa on vuositasolla noin 1500 kohtaamista.

Leirit, kurssit, retket ja kouluyhteistyö tarjoavat lisää mahdollisuuksia ryhmässä toimimiseen, oppimiseen ja harrastamiseen. Päiväleirit toimintaa järjestetään koululaisten loma-aikoina ja eri teemojen mukaisia koulutuksia (pajat) järjestetään erityisesti jäsenistön toiveiden mukaisesti. Tyypillisiä koulutuksia ovat erilaiset kädentaitoihin ja kokkailuun liittyvät kurssit, myös eläimiin, metsään ja luontoon liittyvät aiheet ovat toivottuja. Kouluyhteistyön tärkeimpiä muotoja ovat vuosittain toteutettavat 4.lk metsäpäivät, 8lk yrittäjyysinfot ja 9lk työelämäkoulutuspäivä. Lisäksi yksittäisiä kouluyhteistyön tapahtumia koulun ja opettajien toiveiden mukaisesti,

Strategiakaudella 2020–2022 painotamme toiminnassamme erityisesti kestäväan elämäntapaan liittyviä aihealueita: ruoka, metsä ja luonto sekä kädentaidot.

2. 4H-akatemia – työelämätaitoja

4H-akatemiassa nuorella on mahdollisuus oppia tärkeitä työelämä- ja yrittäjyystaitoja sekä syventää osaamistaan häntä erityisesti kiinnostavien asioiden osalta. 4H-akatemia on oppimisympäristö 13–28-vuotiaille. Se on osaamisen näkyväksi tekemistä, opintopisteitä ja osaamismerkkejä omasta 4H-harrastuksesta. Akatemia on myös kansainvälisyttä, nuorten omia projekteja ja tapahtumatuotantoa sekä vapaaehtoisuutta ja nuorten vaikuttamismahdollisuuksia 4H-järjestössä ja ympäröivässä yhteiskunnassa.

Nuorten työelämätaitoja edistetään Mäntyharjun 4H:ssa vuosittain järjestettävällä Ajokortti työelämään-koulutuksella. Koulutus tuotetaan yhdessä koulun, kunnan ja paikallisen yrityselämän kanssa. Lisäksi 4H tuottaa yrittäjyysopastusta osana oppilaanohjauksen opetusta.

Työelämätaitoja valmennetaan lisäksi 4H:n työpalvelukoulutuksissa, mm. Työt alkavat-koulutus. Työpalvelutoimintaan tulevilta nuorilta edellytetään työpalvelukoulutukseen ja perehdytykseen osallistumista.

3. Työpaikka ja 4H-yritys

Mäntyharjun 4H-yhdistyksessä yli 13-vuotias nuori voi työllistyä 4H:n välittämiin työtehtäviin työpalvelutoiminnan kautta. Työpaikat ovat tyypillisesti yksityishenkilöiden tarjoamia töitä, yritysten ja mm. taloyhtiöiden tehtäviä. Tällöin nuori on työsopimussuhteessa 4H-yhdistykseen ja yhdistys huolehtii työnantajavelvoitteista.

Tyypillisiä työpalvelutoiminnan tehtäviä ovat erilaiset piha- ja puutarhatyöt, ikäihmisten avustaminen, siivoustyöt, kodinhoidon tehtävät ja lemmikkieläinten hoito. Myös metsään liittyviä työt lisääntyvät. Vuosittain 4H:n kautta työllistyy 30-40 nuorta, joista suurelle osalle työsuhte on ensimmäinen. Työpalvelutoiminnassa nuoret ovat tyypillisesti 15-17-vuotiaita. Vuosittain nuoria on antamassa työpanostaan myös mm. Luonnonvarakeskukselle tehtävässä marjasatoseurannassa.

Yrittäjyydestä kiinnostunut nuori voi 4H:n tuella perustaa oman 4H-yrityksen. Tällöin nuori tekee ohjaussopimuksen 4H:n kanssa. Yhdistyksen alueella toimii vuosittain 1-3 4H-yritystä, joissa on 3-7 nuorta yrittäjää.

Strategiakaudella 2020–2022 kehitämme 4H-akatemiaa nuorten oppimisympäristönä. Tavoitteena on, että nuoren 4H:ssa oppimat asiat tulevat yhä useammin näkyväksi opintopisteiden ja osaamismerkkien kautta.

Mäntyharjun 4H-yhdistys viestii nuorisotyöstä

Viestinnän avulla teemme 4H-nuorisotyötä näkyväksi valtakunnallisesti ja paikallisesti. Viestimme aktiivisesti ja monikanavaisesti. Mäntyharjun 4H:n viestintä ja tiedotus on ensi sijassa sähköistä. Yhdistyksen nettisivut päivitetään viikoittain ja ajankohtaisista tapahtumista tiedotetaan sosiaalisen median kanavia hyödyntäen.

Yhdistyksen muu toiminta

Mäntyharjun 4H-nuorisotyö on laaja-alaista. 4H:n asiantuntemusta hyödynnetään koulu yhteistyössä ja eri sidosryhmien toiminnassa. Yhdistyksen toiminnanjohtaja edustaa 4H-nuorisotyötä useassa yhteistyöverkostossa kunnassa alueella. 4H on edustettuna mm. kunnan perusopetuksen kumppanuuspöydässä,

hvyinvointityöryhmässä, liikenneturvallisuusryhmässä, koulun ruokailutoimikunnassa ja Suomen harrastamisen mallin ohjausryhmässä. Lisäksi toiminnanjohtaja on eteläsavolaisen nuorisotyön edustaja Maakuntaliiton alaisessa järjestöneuvottelukunnassa.

Rahoitus

Mäntyharjun 4H-yhdistyksen rahoitus muodostuu Mäntyharjun kunnan määrärahasta, valtionavustuksesta (Maa- ja metsätalousministeriö) ja muista avustuksista sekä omatoimisesta varainhankinnasta.

Toimitilat ja henkilöstö

Yhdistyksen toimisto sijaitsee Mäntyharjun kunnantalolla. 4H-kerhot kokoontuvat pääosin koululla ja kunnan osoittamissa muissa tiloissa. Teemakerhojen ja kurssien osalta kokoonnutaan kulloinkin tarvittavissa kohteissa, mm. maatiloilla. Yhdistyksen hallinnosta, ryhmätoiminnasta, tiedotuksesta ja nuorten työllistämistoiminnasta vastaa toiminnanjohtaja. Ryhmätoiminnan ohjauksesta vastaa toiminnanohjaaja apunaan varttuneita nuoria.

Yhteystiedot: Mäntyharjun 4H-yhdistys ry

Asematie 3, PL 76, 52700 Mäntyharju

s-posti: 4H(at)mantyharju.fi

puh. 040-8467387

Facebook.com/Mäntyharjun4H Instagram.com/Mantyharjun4h

www.mantyharjun4H.net

4H Mäntyharju

